

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta ees de 2 ori: Joi'a si Duminec'a, F6i'a, candu concadu ajat6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tiori esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/2 galbizi mou. sunat6ria.

Anulu XXXIX.

Se pronamera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a t6mbrala a 30 or. de facare publicare.

Nr. 100.

Braslovu 5 Decembre 5 Ianuarin

1876/7.

Starea instructiunii publice in Ungari'a si Transilvani'a.

(Fine.)

Buletinulu ministeriale in colectiunea datelor sale statistice despre gimnasia se intende pe doi ani scolastici, 1873/4 et 1874/5. Noi ne vomu margini la sem. II 1875. In acesta numerulu gimnasiilor mici si mari, s6u cumu se numescu in Romani'a, gimnasiu si liceu, er6 146, numerulu profesorilor 1768, alu scolarilor 27,144. Din acestia, se dice, ca maghiari ar' fi fostu 20,773, germani numai 2476, slavaci 1101, romani 1051, serbi 480, ruteni si straini 260. Spre a controla cifrele aceste, lectorii interesati a le da de capetau au se i6 la mana publicatiunile din acelu anu, fi si numai a le celor cinci gimnasia romanesci, 6ra din altele se adauga numerulu studentilor de nationalitate roman6sca, se mai considere, ca numerosii studenti jidovi nu suntu memorati, si voru ved6 spre mirarea dumnealoru marea diferentia. In Transilvani'a si in una parte mare a Ungariei suntu rare acele gimnasia, in care se nu se afle studenti de nationalitate roman6sca din ambele confessiuni, cari au coragiulu, parintii lor si ei insii, a se da si marturis6 de aceea ce suntu, de romani curati.

Sc6le reali au fostu numai 35, din care 16 ale statului si 1 ajutata de statu. In acele se af6 431 profesori si 8086 scolari, intre cari 7526 maghiari, 1868 germani, 135 slavaci, 128 romani, 288 serbi, 21 straini. D6ra jidovi, ruteni si croati nici-unulu? Nu se p6te. Se vede ca si aci toti, cati asculta prelegeri maghiare in sc6le maghiare, se considera numai de maghiari. Proselitismu artificiosu.

Din pedagogi'a superi6ra esira numai 12 candidati. In cea dela Clusiu er6 cu totii 65.

Trecemu la cele d6ue universitati.

In cea dela B.-Pest'a la facultatea theologica rom. cath. au fostu 10 profesori si 75 clerici, intre aceia 19 gr. catholici. La facultatea de drepturi 27 profesori si 1177 studenti. La fac. filosofica 58 profesori si numai 374 studenti. La pharmac6 104. La obstetric6 (mamos, mositu, ajutat6ria in nascere) 114 femei.

Pe teneric'a universitate dela Clusiu o aflamu in sem. II 1875 asia: Facultatea de drepturi si de sciintiele statului cu 13 profesori si 163 studenti. Medicina 12 profesori, 123 studenti, alti 11 la pharmac6 si 62 m6sie. Filosofic'a, filologia, istoric'a 11 profesori, 52 studenti. Matematic'a, sciintiele naturali 9 profesori si 158 studenti, dintre cari nici unulu nu a pusu examenu rigorosu. Studentii dela ac6sta universitate ieau multe ajutat6rie (burse), anume dela statu 8800 fl., din alte fonduri 4690 fl. Cei dela preparandia inca ieau dela statu 6000 fl.

Academi'a Josefine de arti dela B.-Pest'a av6 40 profesori cu 685 studenti, la chemic'a, mechanica, architectura, ingineria superi6re etc.

Facultati theologice de diverse confessiuni se afle in ti6ra preste totu 41, din care 20 romano-catholice, 3 gr.-catholice, 3 romanesci gr.-resaritene, 8 luterane, 5 calviniane, 1 unitariana (sociniana la Clusiu), 1 gr.-res. serb6sca la Carlovitiu. Numerulu profesorilor 134, alu ascultatorilor 766, candu la 1873 era 1183 si la 1874 la 1152. Se

p6te c6 intr'unu anu se fia scadiutu la 766? A se ved6 conspectele diecesane.

Suntu si 13 academii, care consta numai din facultatea de drepturi, din care 5 ale statului, t6te celelalte confessionali, anume 2 catholice, 5 calvinesci, 1 luterana. In t6te aceste in 1875 era 111 profesori si 1418 studenti. Aci se observa, ca numerulu studentilor de drepturi a inceputu se scadia tare in anii din urma; ca-ci de ex. acelu numeru in an. 1873 fusese 1675, in an. 1874 1841.

Multimea cifreloru coprinse in desu citatulu buletinulu ministeriale suntu officiali, trecute prin ciuru si sita. Asia se dice si asia se crede. 6re inse suntu ele t6te si autentice, exacte, adeverate? Despre acestu lucru se indoi6sce, chiaru si press'a maghiara; nu numai se indoi6sce, ci si arata cu degetulu si convinge pe lectori despre mai multe erori grele stracurate in cifrele statistice ale ministeriului. Cu atatu mai mari temeiri avemu noi de a trage la indoi6la f6rte seri6sa mai alesu cifrele, care representa limb'a si nationalitatea scolarilor si a studentilor. Vomu aduce unu singuru exemplu, carele trebue se bata la ochii ori-caroru lectori. Se afirma in buletinulu ministeriale, ca studenti romani s'ar' afla in gimnasia Ungariei si ale Transilvaniei numai 1051. Avemu de inaintea n6stra programele dela trei gimnasia romanesci, Blasiu, Beiusiu, Naseudu si informatiune privata dela celu din Brasiovu. Numai in aceste patru gimnasia se afla in fia-care anu cate 950 pana la 1000 studenti de limba si nationalitate curatu roman6sca de ambele confessiuni. Dela gimnasiulu din Bradu ne lipsesce informatiune autentica, presupunemu inse, ca voru fi si acolo vreo 100. Datele statistice gimnasiali culesse de pre a. 1865/6 adeca de inainte cu 10 ani au fostu pucinu exacte, culesse numai c6 de recreatiune, si totusi inca si atunci numerulu studentilor gimnasisti de limba si nationalitate romana se aratase cu 2507 in Ungari'a si Transilvani'a. De atunci inc6ce s'au inmultitu si gimnasia si scolarii. Ati observatu inse, ca numerulu studentilor gimnasisti de nationalitate maghiara se presenta cu cifr'a impunet6ria de 20 mii 773. Este lucru cu ochi cu sprincene, ca aci suntu presentati de maghiari toti studentii, fia aceia de ori-ce nationalitate, cati frequenta gimnasiale acele, in care limb'a maghiara e limb'a prelegerii, s6u cumu dicu unii f6rte siodu, limb'a tradarei. Catu tiene dela Brasiovu pan' la Segedinu, dela Lugosiu pan' in Sigetu din Maramurasiu nu este nici unu gimnasiu, in care se nu afle teneri de limba si nationalitate roman6sca; mai alesu gimnasiale catholice si in parte cele luterane din Transilvani'a suntu multu frequentate de studenti romani. Se mai observa, ca studentii gimnasisti de confessiune mosaica nu suntu memorati de locu; este inse sciutu din anii de mai inainte, ca celu pucinu 10 procente din numerulu totale alu studentilor dela gimnasia suntu evrei curati.

D6ca ddnii consilieri, cari au compilatu acelu buletinulu si au pusu de regula, c6 se fia trecut de maghiari toti scolarii si studentii cati inv6tia in sc6le si institute de acele, in care limb'a de prelegeri este cea maghiara, ac6sta nu mai p6te fi simpla er6re, ci este una apucatura mai6stra, d6ra f6rte transparenta, pe care noi o amu calificatu de

ajunsu la alte ocaziuni, si nu vomu inceta nici-odata a'i dice pe numele ce'lu merita.

Noi amu mai veditu intr'unu periodu de ani cincidieci multe date statistice falsificate, s6u incaii t6nute multu timp6 in mare secretu, ascunse de ochii lumei si mai alesu de ai romanilor, amu veditu inse si funestele consecentia a le acelei procedure nedemne.

Brasiovu. (Faima reutati6se). De cateva dile se lat6 pe aici absurd'a faima, ca s'ar' prepara invasiune austro-ungur6sca in Romani'a si ca trei regimente stau gata cu ordinulu de marsiu in busdunariu. Noi scimu de unde esu acele faime; reflectamu inse pe lectorii nostri de nou, ca tractatulu de Parisu dela 1856 nu mai suferu nici unu feliu de invasiune, fora scirea si invoirea respicata a poteriloru europene, manifestata in t6ta form'a; mai departe, ca principele Carolu si guvernulu seu e prea decisu a se oppune cu armele la ori-ce invasiune s'ar' attenta contra vointiei nationale, si ac6sta chiaru cu periculu de a curge sangele in torente.

D6ra „P. Lloyd“ din 31 merge mai departe, candu in corespondenti'a sa din Bucuresci sustiene colossal'a minciuna, ca chiaru diariile romanesci si poporulu ar' cere invasiune austro-ungur6sca. Lloyd ar' trebui se scia, ca ceea ce trece de tradare, de proditione, de crima contra patriei in Ungari'a, trece si in Romani'a.

In Romani'a pedeps'a mortiei pentru crime comune e desfiintata dela 1830; d6ra crimele de statu, cumu este cererea de invasiune straina, cadu sub legea martiale si prin urmare potu fi pedepsite cu glontiu. Noi cun6scemu pe cei mai multi publicisti din Romani'a, si suntemu convinsi, ca ei insii ar' cere glontiu pentru tradatorii de patria. In Romani'a potu se mai intre vreodata truppe straine, nicidecumu inse de invasiune ceruta, ci s6u c6 confederate contra altei poteri, s6u c6 inemice, d6ca conferenti'a europ6na nu va propera se d6 neutralitatiei romanesci definitiunea dorita si pretinsa.

Art. 1 et 7 din constitutiunea turc6sca au irritatu multu spiritele in Romani'a, din cauza, ca turcii ar' voi, c6 si Romani'a se figuredie pe viitoriu c6 parte constitutiva a imperiului otomanu.

Brasiovu 23 Dec. 1876 (4 Ian. 1877.)

Mai inainte de a intr6 in detaiurile revistei nu potemu a trece cu tacerea, ca ne aflamu in ajunulu unei dintre cele mai insemnate serbatori ale besericei crestine. Aceste renduri ale n6stre voru sosi in manile onor. cetitoriu tocmai, candu pastorii sufletesci ai poporului romanu voru fi anunciatu nascerea salvatorelui, resaritulu luminei cei de susu a s6relui dreptatii si adeverului. D6ca ar fi se privimu numai la dilelele de dorere ale trecutului si presentului, atunci in locu de vestmentu de serbat6re ar trebui se imbracamu la diu'a nascerii Domnului hain'a de doliu, hain'a amaritiunei si intristarei; inse ceea ce ne face a fi veseli si voirosi si a imbrac6 la ac6sta di hain'a bucuriei, este speranti'a in viitoriu, speranti'a in poterea de vi6tia a natiunei romane, care cu ajutoriulu s6relui dreptatii si alu adeverului nu preste multu va trebui

se triumfeze asupra calăilor sei seculari. In puterea acestei sperante, ce trebuie se animedia si intarésca pe fia-care romanu, n'avemu decatu se alungamu dela noi celu pucinu pentru unu momentu cugetele ce ne impresóra si in bucuria si veselia se serbam si la finele anului 1876 diu'a nascerii Domnului. Poftimu deci onor. cetitori in specie si poporului romanu in genere serbatori fericite!

— Trecundu la inregistrarea evenimentelor dela ordinea dilei trebuie se accentuam si cu acésta ocaziune, ca diurnalele maghiare s'au folosit si de ocaziunea anului nou spre a aréta puterea de sfarimare si nimicire a statului maghiaru nu numai facia de popórale nemaghiare din stinulu lui, ci si facia de alte puteri, cari cu dreptu cuventu se numescu colossali. Pre candu „Magyar Polgár“ striga cu voce inalta, ca intr'unu momentu de conflictu honvedii statului maghiaru nice de dejunu n'au de ajunsu cu intregu elementulu romanu din provinciele corónei stlui Stefanu, pe atunci „Pesti Napló“ provóca pe guvernul si natiune a se reculegá si a porni de a dreptulu catra Moscovi'a, spre a infrange cerbicea rússiloru, cari vreau se estermine din Europ'a elementele asiatiche.

Noi din parte-ne amu dorí multu se vedemu, déca la unu casu de conflictu honvedii maghiari ar fi in stare se consume unu dejunu asiá de grasu, precum lu asterne cate unu diurnalistu esaltatu, fora cá se li se plece, éra de alta parte n'ar' stricá se se implinésca si dorinti'a lui „P. Napló“, care in sine este nevinovata si astadi póte mai practicabila cá pre tempulu lui Napoleonu celu mare. Inse nenorócirea este, ca dlu Tisza Kálmán, la care apelléza falniculu luptatoriu pe charthia, nu se invoiesce cu asemeni plauri, cari nu stau in reportu cu puterile actuale ale Ungariei. Pentru aceea dlu Tisza, cu ocaziunea gratulatiuniloru, ce le-a primitu dela ómniei partitei sale la anulu nou, a aflatu de bine a versá pucina apa pe foculu ce s'a aprinsu in unele capete ungresci, dechiarandu intre altele, ca dinsulu are mare sperantia in sustinerea pacy europene, si ca d-sa astépta d'ocamdata sacrificie dela natiune numai pentru casuri neprevédute, candu interesele tiei voru fi atacate de a dreptulu.

— Doréda despre spiritulu ce domnesce astadi in Ungari'a este intre altele si alegerea de deputatu dietale a marenei revolutionariu Ludovicu Kossuth. Alegatorii din cerculu electoralu Czegléd, fora deosebire de partita si credeu politicu, s'au intrunitu cu toti la urna si au alesu de deputatu pe fostulu dictatoru Kossuth, si o deputatiune de 130—150 de insi se va duce la Turinu spre a-i predá mandatulu si a-lu invitá a se intórce in patria si a-si ocupá loculu in camera. Se dá cu socotél'a, ca ungerii facu aceste ceremonii cu Kossuth mai vertosu spre a intimidá pe nemti, cá se subscrie pactulu dualisticu asiá cumu dorescu densii, inse Kossuth este astadi cu multu mai impotentu, decatu cá se se mai téma cineva de elu, cu tóte ca densulu in epistol'a cea din urma dela 24 Dec. lauda procederea studentiloru din Budapest'a si in frunta pe dlu Tisza, fiindu ca i-a opritu de a face conductu de tortie consulelui generalu turcescu, dicundu, ca studentii dela universitate nu mai suntu copii, ci suntu civi academici, in ajunu de a intrá cá factori in viét'i'a publica. Totu in acésta epistola, ce o adresséza studentulu Juliu Lukács, dice betranulu agitatoru, ca intinderea imperatiei rússesci este periculósa pentru libertatea Europei, pentru aceea Europ'a trebuie se staruésca, cá se se mictio-redie puterea Rússiei, éra se nu se intinda. In fine Kossuth binecuvanta deputatiunea studentiloru maghiari, cari au se duca lui Cherim pasi'a Sabi'a de onóre pentru invingerea reportata asupra serbiloru.

— Unele diurnale sustienu cu pertinacitate, ca in consiliulu ministerialu, ce s'a ténutu in Vien'a in 28 Decemere, n'ar' fi venitu la discussiune alte obiecte, decatu affacerile interne. Foile semi-officiali ungresci „Hon“ si „Ellenör“ numescu acésta scire o mistificatiune si assecura din contra,

ca obiectulu acelu mare consiliu au fostu dispositiunile militari, ce voru fi eventualminte de a se face. Totu-odata aceste diurne spunu, ca la acésta ocaziune s'a decretatu si mobilisarea in casuri anumite. Acést'a nu trebuie se ni-o spuna „Ellenör“, pentru ca totu omulu scie, ca in easuri anumite unu statulu trebuie se mobilisedie.

— Dela conferinti'a din Constantinopole au inceputu a sosi érasi sciri de pace. Se vede ca conferinti'a a intratu in discussiuni cu guvernulu ottomanu asupra punctelor de divergentia si póte ca atatu pórt'a ottomana, cat' si conferinti'a se aréta inclinare inca la unele assiuni reciproce, inse cu tóte aceste astadi nu se póte afirmá, ca pacea e assecurata.

— O scire dela Vien'a assecura, ca armistiulu intre Turci'a, Serbi'a si Muntenegru s'a prelungitu pana la 1 Marte 1877. — Este inca intrebare, déca acésta scire este adevérata, deóráce din Muntenegru se anuncia, ca comandanti supremi Bozo Petrovici si Vucotici au primitu ordinu de a plecá la trupe pe campulu de resbelu.

— Dela Belgradu se telegraféza, ca ministeriulu Ristici remane la postulu seu; principele Milanu l'a si intaritu de nou. — Acestu faptu este cam pucinu magulitoriu pentru domni ungeri, cari cereau satisfactiune completa dela principele Serbiei pentru incidentulu cu vaporulu „Maros“, si intre altele cereau si demissionarea cabinetulu Ristici, ceea ce s'a si intemplat, inse cum? cá ministeriulu Ristici se fia de nou intaritu in postulu seu. Acést'a atata va se dica, ca bine au facutu soldatii serbi, candu au puscatu asupra monitoriulu austromaghiaru „Maros.“

— Constitutiunea in locu se impace si se multumesca spiritele revoltate din imperiulu turcescu, ea a iritatu si provocatu a luá positiune de apereare chiaru si pe acele popóre si staturi, cari pana acum au adusu prin atitudinea loru cele mai mari servitii Turciei. In art. 1 alu acelei constitutiuni se dice, ca imperiulu ottomanu se compune din posesiunile propriu dise si din provinciile privilegiate (Romani'a, Serbi'a etc.), cari compunu unu intregu indivisibilu, din care nimicu sub nice unu pretestu nu se póte desparti. Apoi in art. 7 relativu la prerogativele sultanulu se dice, ca elu da investitura siefilorú provinciiloru privilegiate dupa inmunitatile ce li-au fostu concedate de Pórt'a ca in fine locuitorii din imperiulu ottomanu indivisibilu, fora distinctiune de nationalitate si religiune se numescu ottomani, adeca cum numescu ungerii pe tóta suflarea din statulu loru natiune ungresca. Se vede ca Klapka a fostu man'a drépta a lui Midhat-pasi'a, candu a croitu constitutiunea.

Guvernulu romanu s'a emotionatu fórte tare de acésta isbire grava ce s'a datu drepturiloru si demnitatii Domnitoriulu si statulu romanu si n'a intardiatu de a protestá solemnú contra violintiei si a volniciei turcesci, si déca guvernulu turcescu nu se va grabí a repará ce a stricatu, atunci lucrulu nu va remané numai la protestu.

Bucium, in 23 Decembre. 1876.

Adunarea municipalu s'a ténutu in 20 si 21 ale curente in Fagarasiu, cu care ocaziune s'au pertractatu si unele obiecte insemnate, cari merita a fi cunoscute si preste limitele municipiulu nostru. Écca deci unele dintre acele:

Mai multe comune din acestu comitatu, inaintandu la ministrulu de interne o cerere privitoria la nou'a impartire in cercuri a municipiulu nostru, s'au folositu si de sigilele comunali in inscriptiunile romanesci. Din acestu incidentu ministrulu a luatú ansa a indreptá o ordinatiune catra municipiu, in care ordóna, cá atatu dela aceste, catu si dela tóte alte comune se se cassedie sigilele romane si se se introduca alte noue cu inscriptiune ungresca din motivu, ca sigilulu unei comune aréta ca: de care statulu se tiene cutare comuna? si asiá fiindu statulu aici statulu maghiaru, se intielege ca sigile cu inscriptiune romana nu se potú suferi.

Acésta ordinatiune a vetematu, ba potú dice, a revoltatu sentiulu de legalitate alu membriloru adunarii municipalu de nationalitate romana; deci nimicu mai frescu, déca acesta ordinatiune ilegale a provocatu o desbatere animata. Mai antai luandu cuventulu dlu vicariu Alessaudru Micu, dete espressionem nemultumirei sale facia de o asemenea ordinatiune, care vétéma „legéa de nationalitate“, acelu pucinu dreptu, care s'a mai lasatu popórelorú nemaghiare, si róga pe comitele supremu, cá se sustiena usulu legalu de pana acum cu atatu mai vertosu, ca-ci nouele sigile ar' fi impreunate cu noue spese pentru comune.

Inspectorele de scóle Szeremley, care la tóta ocaziunea dovedesce nedumerit'a ura asupra natiunei si limbei romane, combatú pe dlu Micu, ferindu-se inse cá de focu a pomeni cuventulu „lege“ si sustienú, ca in statulu maghiaru numai maghiarésce se póte scrie catra auctoritati, si alte asemeni ne-calitire si neghibie, cari provocara si mai mare iritatiune intre membri, cá si candu esistenti'a statulu maghiaru ar aterná dela resolverea acestei cestiuni. — Toti membrii maghiari spriginira cu tenacitate pe dlu Szeremley.

Dintre romani a mai vorbitu Ioanu Turcea cu multu zelú si cu vocea sa puternica a facutu efectú.

La urma cerendu cuventu dlu fiscalu municipalu adv. I Romanu, mai antai vorbi pe scurtu ungresce*) si dupa aceea continuandu romanescé 'si esprimé parerea de reu, cumca unu lucru atatu de simplu, atatu de neinsemnatu, a potutu iritá spiritele partidelorú romani si ungeri, in unu gradu atatu de mare, apoi provocandu-se la legea de nationalitate art. 46 din 1868 §§ 20 si 21, sustiene, ca rescriptulu ministeriale vétéma legea positiiva, dupa care comunele au dreptulu nedisputabilu a-si alege limb'a lorú officiale, in care trebuie se fia inscriptiunea sigilelorú; ca comunele romane din comitatulu Fagarasiulu, pre bazea statutelorú municipalu aprobate de acestu municipiu, si-au alesu de limb'a officiale limb'a romana; deci propune: cá municipiulu folosindu-se de dreptulu de representatiune, se faca o adresa catra ministeriu, cerendu retragerea ordinatiunei si lasarea usulu legale de pana acum. — Acésta propunere a provocatu cea mai infocata desbatere, inse in urma prefectulu Boer Kálmán dechiará, ca nu mai suferé nici o desbatere ulterióra, deóráce esacerbarea spiritelorú devenise mare, ci submitse propunerea lui Romanu la votu, care la votare nominalu se primi cu mare majoritate.

Continuandu-se siedinti'a a doua di in 21 Decembre, se ceti mai inainte de tóte list'a virilistiloru in numeru de 84, din cari 23 romani, 23 ungeri, 23 sasi si 15 jidovi, prin urmare romanii dispunu si in nou'a adunare municipalu de imponenta majoritate, ca-ci cei 84 membri alesi ai adunarii municipalu suntu toti romani.

Dupa acést'a urmá la pertractare propunerea comisiunei alésa in siedinti'a trecuta, relativa la assecurarea zidiloru copiiloru orfani contra foculu. Asupra acestei affaceri s'a incinsu o disputa vehementa. Erá pe mésa votulu maioritatiei comisiunei sustienutu de presedintele acelei comisiuni adv. Romanu, si alu minoritatiei sustienutu de onducatoriulu cartiloru funduarie Iosifu Schuler. Diferinti'a intre ambe propuneri erá, ca cea de antai voiesce a assecurá din fondulu de reserve orfanali numai edificiale acelorú orfani, cari au bani in fondulu respectivu séu mosie date in arenda de catra officulu orfanale, cari arende curgu asemenea in fondulu orfanulu, precandu celu din urma voiá se assecure edificiale toturorú pupililoru din tier'a Oltulu si anume si ale acelor'a, cari nu au nice unu banu in fondulu orfanalu, cum amu dice de pomana, cu sperantia de eventuala refundare pe calea legii. Toti ungerii spriginira propunerea minoritatiei cu unu zelú batatoriu la ochi, din care cauza romanii i-au si inferatu de comunisti. Din partea romaniloru au vorbitu adv. Romanu, vicariulu Al. Micu si altii; ungerii au vorbitu toti, care de care mai infocatu. La votare s'a primitu inse propunerea maioritatiei sustienuta de adv. Romanu, éra a minoritatiei a cadutu.

*) Audu din sorginte securu, cumca in comitetulu administrativu, la propunerea lui Szeremley: cá fiscalulu se fia opritu a mai vorbi romanescé, dupa protestulu fiscalulu Romanu, care a respinsu astfelulu de propunere ilegale, cerendu decisiunea ministrulu, prefectulu Boer Kálmán a enunciatu numai atá'ta, ca trebuie se vorbésca mai antai pe scurtu ungresce si dupa aceea póte romanescé se-si desvólte opiniunea. Not'a Rep.

In fine veni la desbatere o cauza prea interesanta, unde romanii au seceratu o victoria dintre cele mai stralucite.

Vice-comitele Codru-Drăgășianului, silitu de comitele supremu a-si da demisiunea din cauza necunoscintei limbii maghiare, si-a fostu prezentatu demisiunea in scrisu, pre care cetindu-o prefectulu Boer Kálmán dechiará totu-odata, ca a substitui pe noulu vice-comite este dreptulu D-sale si ca se va si folosi de acestu dreptu. Deci inainte de tóte multimesce dlui Codru pentru servitiulu indelungatu si loialu, adusa municipiului si statului si i poftesce sotu binele, adeca cum amu dice, dute sanetosu, se ne vedemu dincolo de mormentu.

Se suná cá positivu, ca are se fia substituitu pana la alegerea din tómn'a venitória unu Szabaszlay din comitatulu Albei-Superoare. Ungurii nostri de aici, cari striga in gur'a mare dupa pane, ca-ci sunt multi competenti si pucine posturi pentru ei, se pusera in opozitiune facia de Boer Kálmán (vedeti minune!), care fuse forte surprinsu de acestu pasu neplacutu din partea acelor'a, pe cari i-a ocrotitu si-i ocrotesce si atunci candu nu ar trebui, si pentru cari s'a espusu de atate ori, incatu si-a castigatu nedumerit'a ura din partea romanilor reu vetemati.

Romanii, cunoscundu acésta situatiune inca inainte de siedintia, au inchiatu ad hoc unu pactu cu partid'a ungarésca contrariu lui Boer Kálmán si prin acésta l'au isolatu pe acésta intru atata, ca-tu in tóta adunarea nu s'a aflatu nice unu singuru membru, care se-lu spriginésca. Decatu se vina unu „strainu“ (sic!) cum lu numiau ungarii pe Szabaszlay, mai bine remanemu cum amu fostu, diceau ei. Romanii propusesera adeca ungariloru, cá se remana Codru cu atatu mai vertosu, fiindu ca dinsi nu au de presentu nice unu candidatu la postulu de vice-comite. Deci s'a combinatu si propusu de catra Kosy-Romanu urmatóri'a resolutiune:

„Adunarea municipale ésprime vice-comitelui Ioanu Codru Drăgășianulu recunoscint'a sa pentru indelungatulu si impoatantulu servitiu, ce a adusu municipiului si statului, si-lu róga cá se-si retraga demisiunea.“ Intrega adunarea cu unanimitate si entusiasmu, cu se „traiesca“ si „élyen“ a primitu asta propunere, dupa care Codru 'si retrase demisiunea si comitele Boer inca dechiará, ca si elu impartesiesce bucuria adunarii si bucuros se invoiesce, cá se remana Codru in postulu seu. Mai inainte lu-silise se-si dè demisiunea pentru necunoscerea limbii maghiare, acum se bucura ca Codru fora cunoscint'a limbii maghiare póte ocupá érasu postulu seu?! Intieléga cine va poté!

In fine mai adaugu, ca unii membri din comitatu adusera cu sine o adresa gat'a catra ministeriu, prin care cu privire la cele publicate in „Tageblatt“ de Gál Tamás, unde Boer Kálmán fu invinuitu intre altele cu falsificare de documente si inmoralitati, — se céra depar-tarea lui din postulu de comite supremu, cá compromissu, cu atatu mai tare, ca nice pana astadi nu s'a purificatu de acelea fapte illagale si imorale. Acésta adresa nu a ajunsu la pertractare, deórace din un'a parte s'a facutu observarea, ca lucrulu n'ar fi inca coptu pentru unu asemenea pasu, si nu ar fi oportunu; asiá d'ocamdata s'a amanatu, inse „was aufgeschoben ist nicht aufgehoben.“ Romanii sunt forte esacerbati pentru atate insulte; pedéps'a totu va veni si ea va fi cu atatu mai semtibila.

Mediasiu in 18 Dec. 1876.

St. Redactiune! Permeteti-mi a inregistrá in colónele diariului ce redactati unu faptu, ce face onóre matrónelor romane de aici. Inca in anulu 1870 s'a infintiatu prin staruintia neobositulu domnu protopopu localu Ioane Popescu o „Reuniune a femeiloru romane din Mediasiu“, alu carei scopu e infrumsetiarea bisericeii. La inceputu activitatea acestei reuniuni a fostu forte modesta, pentru ca membre erau pucine si tax'a anuala numai de 30 cr. Lauda inse zelulu dlui protopopu, care este conducatoriulu acestei reuniuni, si onóre dameloru romane, cari au sciutu respunde la apellulu si indemnulu seu, — ca-ci astadi reuniunea numera 150 de membre si are statutele sale aprobate de veneratulu consistoriu. — Acésta reuniune si-a tîenutu eri in 17 Dec. adunarea generale sub presiedinti'a dlui protopopu, care deschise siedinti'a prin o cuventare acomodata si plina de caldura.

La ordinea dilei in acésta adunare a fostu 1.

Verificarea processului verbalu din siedinti'a ultima; 2. Alegerea unei comisiuni pentru inscrierea membroru nóue, intre cari reuniunea e fericita a numerá si pe dómn'a matróna romana onorabil'a dna Charlotta contesa de Norman noscuta Moldovanu; 3. S'a cetitu reportulu cassieresei despre starea averei reuniunei, din care reportu se vede, ca perceptiunile facu preste totu 844 fl. 69 cr., éra erogatiunile 141 fl. 54 cr., prin urmare statulu activu e de 703 fl. 15 cr. Afara de acésta s'au mai comparatu pe sam'a bisericeii mai multe lucruri necesari, pe cari s'au spesatu oprope inca atatia bani; — din tóte aceste se vede ce potu face poterile unite.

Astadi in diu'a santului Nicolae, dupa celebrarea santei liturghie, dlui protopopu tîenú o cuventare meduósa si instructiva, acomodandu-o la serbarea marelui archiereu alu bisericeii nóstre Nicolau. Totu-odata aretá prin cuvinte alese icón'a unui archiereu bunu si accentuá prin cuvinte alese icón'a unui archiereu bunu si accentuá si faptele maretie ale Escellentiei sale prea bunului nostru archi-pastoriu Dr. Ioanu Vancea de Butés'a, facute in genere catra tóte bisericele si scólele sale si in specie catra biserica Mediasului, donandu pe sam'a ei 200 fl. v. a. — Dupa cari indemná pe credintiosi se-lu insotiésca in rogatiuni in semnu de recunoscintia fiésca, oftandu cá atotu-poterniculu se dé archipastoriulu nostru viétia indelungata spre salutea si marirea natiunei nóstre.

In fine voiu se mai atingu, ca dupa cum am intielesu, barbati inca au de cugetu a infintia o reuniune, inse pana acuma nu-i cunosc nice scopulu, nice numele, dér dupa infintiare mi voiu permite a vi face cunoscutu.*)

Demetriu Popu,
docente rom.

Transilvania. Se ne mai preamblamu pucinu si pe la noi.

Ingenieriulu cetatiei Brasiovu declará in „Kr. Ztg.“, ca dieu acésta cetate ar' fi de cativa ani forte necurata si puturósa, candu ea ar' poté fi forte curata; enumera totu-odata mai multe abusuri gróse.

— Se trecemu la vecinii secul. Éra si omoruri si asasinate. In S.-St.-Giorgiu jupanulu orasianu Nagy Domokos injunghia dreptu prin anima pe jupanulu Sorbán Jozsef, din cauza, ca acesta 'lu infruntase, ca-ci traiesce cu cumnata-sa in concubinatu. — In comun'a secuésca Feldoboly unu seculu asasiná nótea in 17 Decembre pe o jupanésca anume Tegzó Anna si'i furá totu ce potuse apuca. Serman'a femeia avea trei incuitori la usia si totusi fú sugrumata. („Kelet“ 292).

Murasiani (M. Vásárhely). Comitatu acésta pana in 13 Dec. mai avea restantie de plaitu preste 258 de mii. Este absolutu necesariu, cá gubernulu se satisfaca dorinti'a manifestata acum unu anu in dieta, cá se se publice numele restantiariloru, cari platescu contributiune pana la 200 fl. pe anu. Pana candu nu se va face acésta, populu, glótele voru crede, ca acele restantie suntu totu numai la cei bogati.

B. Váralya (Sub-cetate). Aici s'au vendutu cu executiune 90 jugere mosia buna cu 210 (dóue sute diece) florini, de si aceea fusese pretiuita cu 6500 fl. („Ebredés“).

— Dev'a nóstra politica, séu adeca Tiér'a Hatiegului (Valachia transilvanica dupa chronografi unguresci) se face totu mai amabile, totu mai simpatica pentru — comediantii politici: „Io nu 'misu romanu, io misu nyemes mei!“ Asia la ei se intempla lucruri, de care nu se mai andu pe airea. In 12 Dec. a fostu siedinti'a comitetului administrativu, in care (dupa „Ebredés“ nr. 63) se petrecura unele discussiuni cá in Abdera. La unii fetiori obligati a mai servi in armata li se dete voia a se insura, la altii se denegá, éra la unulu era p'acé se'i ésa sententi'a, ca mam'a lui nu a fostu femeia! — On. comitatu mai decretá ceea ce scie tóta lumea, ca in cause in care sententi'a este identica dela dóue instantie, apelatiu-

*) Scopulu ce si l'a alesu reuniunea femeiloru rom. din Mediasiu este, ce e dreptu, unu scopu cres-tinescu frumosu, inse dupa parerea nóstra matrónele romane ar binemeritá si mai multu de natiunea si patri'a romana, déca pre langa infrumsetiarea bisericeii ar primi de scopu si infintiare a unei scóle romane de fetitie in acelu orasiu, ca-ci dela educatiunea fetitioru depinde in lini'a prima educatiunea nationale genuina. Red.

nea nu mai are locu, dupa aceea inse totu ascultá cu mare patientia vreo 50 de apellatiuni, in fine ddnii membri se apucara se judece despre diverse crime cá ori-ce tribunalu. — De aci incolo iuspectorulu de scóle Réthi Lajos se glorificá érasu in faptele sale. Intre altele citi unu fermanu, prin care se poruncesce docentiloru, cá se si cumpere carti de gradinaritu. Prea bine; déra „Ébr.“ adauge (in batjocura), ca ar' trebui se-i oblige cá se-si edifice si florarii (Glashäuser), in care se prásésca delicatulu Ananas (in locu de cöpa?). Una comuna se plansese, ca notariulu ei prefacuse scól'a in cancelaria; déra pentru acea nelegiure nu se aflá medicina. — Mai incolo acelasu inspectoru esindu cu unu proiectu alu seu, amerintiá, ca de nu va fi adoptatu, elu dieu va inchide tóte scólele comunali; éra la una comuna saraca de bani ei dete resolutiunea classica: Déca nu aveti bani, eu ve poruncescu se aveti. — Restantie de contributiune in acestu comitatu facu bagatell'a de diumetate milionu. Saraca „lume ungarésca!“ Prefectulu dominiului dela Halmagiu dete executiuniloru spre respansu: „Acuma n'am bani, veniti candu voiu avea“, si'i scóse pe pórtá afara. — Unu altu fermanu comandá, cá déca se primesce vreunu bolnavu in spitalu, unu comissariu se mérga la satulu de unde e bolnavulu, spre a cerceta despre starea materiale a omului. Casuri de aceste se intempla 6—700 pe anu. Cine se platésca diurnele?

R o m a n i ' a .

Interpellatiunea d. dep. Blaremburg in cestiunea de existintia a Romaniei, facuta in camer'a dep. in 25 Nov. 7 Dec.

(Urmare).

Dloru, aci se nascu o multime de cestiuni unele mai delicate si mai grave de catu altele, o marturisescu, dér' pe cari eu nu me potu scuti de ale examiná de aprópe, odata ce amu abordatu acéstu subiectu ardietoriu.

Mai antaiu cestiunea de a se sci, care suntu in tesa generala datoriile unui neutru. Si aci me asceptu se se dica, cum se repeta mereu pe tóte tonurile: déra noi suntemu deja neutri, prin urmare ce mai voiti? Ce scopu mai are acésta interpelare, ce mai insemnéza ea?

Mai antaiu, dloru, sciti forte bine ca, si me ertati, ca recurgu la unu esemplu atatu de familiaru, dér' e necesariu spre a ve face simtita cugetarea mea, déca noi amu proclamatu acea neutralitate, nu e disu, ca o si avemu, déra mai alesu, ca ea e asigurata facia cu acei ce ar' voi s'o violeze, fara a ne cere voi'a nóstra pentru acésta, afara numai déca rationalmentulu nostru nu s'ar' asemená cu acela ala unui personagiu de comedia, unu feliu de glumeti, care intr'o demanétia spunea cu unu tonu seriosu amiciloru si creditoriloru sei, ca iè de socia, nici mai multu nici mai pucinu, de catu pe fic'a regelui. La risetele si exclamarile auditoriului elu respunde jurandu, ca n'a spusu de catu adeverulu si ca lucrulu e deja facutu si asigurat pe diumetate, de óre-ce elu o voiesce si de óre-ce nu mai lipsesce, cá actulu se fia perfectu, de catu consimtiementulu partiei celei-lalte.

Acea neutralitate spre a ne pune la adapostulu unui atacu, are nevoie de ceva mai multu de catu de o proclamatiune unilateralá, ea trebuie se fia recunoscuta si respectata si de celelalte poteri in lupta séu gat'a a intrá in lupta, séu trebuie celu pucinu se se scia de toti, ca suntemu in mesura a respinge prin noi insine pe acei ce 'si ar' permite de a o violá. Aceste suntu conditiunile unei neutralitati naturale séu perfecte, spre a me servi de limbagiulu dreptulu gintiloru, déra nu la acésta neutralitate ne este permisu nóue se aspiramu. E vorb'a pentru noi de o neutralitate imperfecta séu conventionala, de neutralitatea resultandu din garantia colectiva consemnata in tratatulu de Parisu, si care aceea are o sanctiune, destulu cá se nu fimu noi aceia cari, prin portarea nóstra, prin imprudentiele nóstre amu datu dreptulu poteriloru garante de a lasá se se proteste iscalitur'a loru pusa in joculu acelu pactu.

Déra ori de ce felu ar' fi neutralitatea proclamata de noi si garantata de tratatulu de Parisu, este bine se cercetamu pucinu, care suntu drepturile si datoriile neutriloru in genere dupa regulele dreptulu internationalu, si se vedemu, déca art. 8 si 26, asupra carui'a 'mi amu permisu se atragu atentiunea guvernului, se potu conciliá cu exigentiile acelei neutralitati, precum si pe de alta parte

déca principiale si regulele aplicabile la acea neutralitate ne autorisa, sub pretextu, ca amu fi prea slabi si sub pretextu, ca situatiunea Europei ar' fi de asta data exceptionala, de óre-ce vedemu pe cele mai multe din puterile cele mari, ca se desintereseza pe facia in cestiunea orientala, si pana la unu óre-care punctu de insusi sórtea nóstra, déca aceste circumstantie fatale nu ne autorisa si pe noi de a ne resigná, de si neutrii, cu perspectiv'a unei invasiuni, séu celu mai pucinu cu perspectiv'a de a vedé trupele rusescei strabatendu territoriulu nostru, si facundu din acest'a campulu operatiuniloru loru militari. Cestiunea este astadi intrata intr'o fasa prea de totu decisiva, cá se se mai póta dice, ca anvisajezo o hipotesa fortiata si imposibila.

Ei bine, in casu de resbelu, ocuparea Bulgariei este sigura, este iminenta, si acésta ocupare a Bulgariei in traducere libera insemnéza ocuparea prealabila a Romaniei. Éta ce e astadi la ordinea dilei. Sunteti convinsi de acést'a, dá séu nu?

Voci. Asia este.

D. N. Blaremburg. Prin urmare, adevérat'a cestiunea la ordinea dilei este ocuparea Romaniei, este Romani'a, trecundu din nou prin incercarea ferului si focului, este Romani'a devenita granariulu si campulu de bataie alu armatelor de invasiune.

Sciti cu totii, d-loru, ca natiunea russa, de altmintrelea fórte puternica, astadi nu mai dispune de o flota pe Marea-Négra; ca noi, prin fruntariile Basarabiei si gurele Dunarei, 'i interceptamu ori-ce trecere in Bulgari'a. Acést'a o demonstréza insusi chart'a. Si déca Russi'a nu are o flota pe Marea-Négra, ca-ci aceea pe care a creat'o de curendu nu e in stare se se mesóre nici chiaru cu flot'a turca redusa la singurele ei puteri, ori-cine intielege, ca nu 'i mai remane de catu o alternativa, de catu unu midiolocu de a aduce la indeplinire planurile sale, de catu trecundu pe corpulu nostru. Este déra bine, cá prin cateva citatiuni imprumutate la diferitele autoritati in materia de dreptu internationalu, se ajungemu a ne fixá asupra datoriiloru ce ne impune atatu dorinti'a nóstra de a remané chiaru si candu neutrii, catu si impregiurarea, ca nu suntemu tocmal liberi, cumu amu dovedit'o cu tratatulu de Parisu in mana, pe miscarile nóstre, déca nu voimu se demeritamu dela puterile ce ne au garantatu existenti'a. Atatu ceea ce amu a dice in acésta privintia, catu si ceea ce v'amu disu deja privitoriu la rolulu nostru facia cu viitóriele conferentie, ve explica pentru ce n'amu crediutu nemeritu, precum se ceruse de unii, se desvultu interpelarea mea in siedintia secreta. Se póte cá intre lucrurile, ce au se ne spuna dnii ministri, se fia unele ce nu se potu comunicá de catu la urechia si in siedintia secreta, déra nu e totu astfelu cu cestiunile ce 'mi amu propusu eu a tratá. Tóte aceste reclama lumin'a mare, si n'au de catu a castigá la acésta lumina, si e bine se scia tiér'a, pe catu e inca timp, déca nu care suntu destinele ce i se pregatescu, celu pucinu care e midiolocu pentru ea de a evitá gresielile si calamitatile ce ele aducu dupa dencele.

Scopulu meu a fostu si este, cá se pledezu, in mesur'a modestelor mele puteri, caus'a tieriei in impregiurarile critice de astadi, nu facia cu d-vóstra, la ochii caror'a ea este cascigata mai d'inainte, ci in ochii srainetatiei, care dens'a are nevoe se fia convinsa. Si intielegeti bine, ca din acestu punctu de vedere, interpelatiunea mea, facuta in o siedintia secreta, ar' fi fostu cá si neavenita.

Este éراسi tempulu cá fia-care din noi se degajamu responderile nóstre respective facia cu cutare séu cutare solutiune, facia cu cutare séu cutare eventualitate, cá se nu se póta dice, ca noi amu dorit'o si adus'o. (Va urmá.)

Noutati diverse.

Dela Blasiu impartasimu urmatóri'a:

Convocare.

Suscrisulu in conformitate cu conclusulu siedintiei subcomitetului Asociatiunei transilvane romane nr. XX din 15 a l. c. are onóre a conchiamá adunarea generale a acestui despartimentu la Blasiu pre 11 Februariu st. nou a. 1877 la 2 óre dupa amédi in sal'a cea mare gimnasiale.

Blasiu 29 Decembre 1876.

I. Antonelli,
directoriu.

(Kossuth) Veteranulu agitatore L. Kossuth a mai emisu un'a enuciatiune politica in caus'a orientale in form'a unei epistole catra amicul seu Simonyi, deputatu in parlamentulu Buda-pestanu. Elu lauda libertatea in Ungari'a, si maranimositate giutei maghiare facia de popórale nemaghiare. Noi din parte-ne lu felicitamu, ca elu nu este slavu in Ungari'a ori romanu in Transilvani'a, ca atunci ar' vorbi altufeliu; si ar simti, catu de greu ne cade noua a plati contributiuni de cari maghiarii suntu scutiti, cumu spre exemplu este: contributiunea pentru traducerile emisseloru oficiali maghiare in limb'a nóstra, cá se potemu sci ce se pretindu de la noi; contributiunea pentru scóle maghiarisatórie, cari un folosescu culturai nóstre genuine nemicu etc. etc. Eara incattu Kossuth afirma, ca turcii nu au calcatu nice odata tractatele incheiate cu Mircea si Bogdanu, este asemenea o minciuna. Cine a ténutu atát'a tempu garnisióne in Romani'a si Moldov'a? Cine a cedatu Bassarabia Russiei si Bucovin'a Austriei? Cine a esarendatu aceste Tieri speculantiloru din Phanaru? Ore nu Turcii? — Altumintrea pre cumu se vede, Kossuth devine copilarétiu.

(Bibliografia.) Au mai esitu in an. 1876 la lumina:

Reportulu anualu alu societatiei academice Romani'a Juna in Vien'a pe an. 1875/6, Vien'a, tipogr. Mechitaristiloru. Societatea are 53 membri ordinari si 4 ecstraordinari, pelunga 17 onorari, 16 fundatori si 3 benefacatori si sprijinitori meritati de natiune. —

Buletinulu societatiei geografice romane, care ese in Bucuresci la I-a a fia-carei luni, in volumu de cate 144 pag., 12 lei pe anu si adaugerea portului post. pentru strainatate. Se afla la tóte birourile postale din Romani'a.

Discursu introductivu, ténutu in aul'a universitatii din Iassi in 26 Oct. 1876 la serbarea Aniversarei fundarei si descideri ei de Petru Suciú Dr. in legi, prof. dreptului romanu si rectoru universitatii. Iassi tipogr. Georgiu, impartasitu mai multora.

Arithmetica practica pentru scóle primarie de ambe sexe si I-a gimnasiala si comerciale de Dimitrie V. Cerchesu, prof. de sciintiele matematice in gimn. din Galati, 1876, la librari'a G. D. Nebuneli et filii, in 205 pag. cu 2 lei esemplariulu.

Elemente de gramatic'a limbii romane pentru usulu classelor romane II—III primarie de I. Cetatianu pro. in Galati, cu 35 si 45 Crucieri. Tipografi'a comerciale — Schenk.

Manualu de ighiena privata, autorisatu de ministrulu instructiunei publice, Bucuresci tipografi'a curtii, 50 bani.

Das wandernde Siebenbürgen, unu studiu statisticu de Ioanne Hintz adv. si secretariulu camerei comerciale si industriale, edatu de Camer'a C. s. ind. Brasiovu, provédiutu eu date statistice si despre toti strainii veniti din cutari tieri, in cutare cercn alu camerei si a.

Amicul popululu calind. pe 1877 de Visarionu Romanu in Sibiu, prevede Autorulu (pretiulu 50 cr. v. a.), ésa acum in a. XVIIIlea, unde se finesce si istori'a Ardealului, si alte multe ivatiaturi, poesie si notitie economice.

Calindariulu bunulu economu pe 1877 de dd. Comsi'a si Eugeniu Brote cu mai multe ilustratiuni, 45 cr., la librari'a Drotleff et Comp. Sabiiu.

Calindariulu Cucuricului (cocosiu-rosiu) cu une ilustratiuni si reflexiuni de an. nou si a. si alte.

Doi individi romani, 1 casatoritu, ambi cu portari fórte bune si intru tóte calificati, cu testimonii conf. articl. de lege XVIII ex 1871, cari sciú bine tóte 3 limbe ale patriei, voiescu a fi aplicati cá notari cercuali cu cautiune in realitati cate de 3000 fl. v. a. si cari se léga, ca voru fi spre laud'a si onórea comunelor concernente. On. comitenti dd. pretori respectivi, cari voru se aiba astfelu de individi, benevoiéscu prin scrisori francate a se adressá: Catra loane Comsi'a. Posta restante Alb'a-Iuli'a (Karlsburg).

M a i n o u.

De asta-data se telegraféza chiaru si dela Budapest'a din 3 Ianuariu 1877, ca dupa nou'a fase, in care a ajunsu conferinti'a din Constantinopole cu guvernulu turcescu de acolo, pacea europeana este mai amenintata cá ori si candu alta-data. Contra propunerile turcesce sunt de natura, incattu ambassadorii Ignatieff, Werther, Zichy si Chandordy au dechiaratu, ca nu se mai demittu in nice o discussiune cu Pórt'a, Salisbury a promissu, ca va sprigini pretensiunile locuitoriloru din Cret'a. Totu din Pesta se telegraféza, ca mobilisarea armatei romane se completéza, si ca armistitiulu prelungitu pana la Marte se póte annullá in totu momentulu. — Conferinti'a dela Constantinopole voiesce a se stramutá de acolo la Athen'a séu Spiti'a.

— Alta scire spune, ca Ignatieff ar fi dechiaratu inaintea celorlalti delegati, ca Russi'a a facutu Turciei tóte concessiunile possibile si ca acum jace in interessulu turciloru de a primi propunerile conferintiei, ca-ci la concessiuni ulterióre Russi'a nu se va invoii. Acésta dechiaratiune fu aprobatu solemu si de catra reprezentantele Angliei Salisbury, apoi de catra celu austriacu Zichy si de catra celu italianu contele Conti.

Pentru toti si pentru tóte.

Apropiandu-se santele serbatori, vinu a aduce la cunoscenti'a on. publicu, ca m'am provédiutu cu cele mai bune, elegante si moderne pandie, masaie, covóre, lincióle, marame, plapóné, madratie, garnituri de paturi, materii pentru vestiminte de domni si dómne, manusi, cuptusieli, articlii de decoratu, metasuri si catifele si ca dispunu de

unu depositu bogatu

de panuri pentru vestiminte de érna si primavéra, pentru domni si dame,

precum si

vestiminte pentru miri si mirese, cu nenumarate materii merunte neaperatu trebuintióse.

In sarcinarile si comandarile le voii implini cu cea mai mare graba si promptétia

1—2

I. D. DOGE,

lipscaun in ARADU, vechi'a casa magistratuale.

Pentru cá se infloréscu si comerciulu si industri'a intre ai nostri, avemu obligatiune nationale ai sprigini cu totu concursulu la ei. Not'a Red.

Magazinu de incaltiaminte.

Subsrisulu se recomanda Onorabilulu publicu cu cele mai solide Gete de barbati, dame si copii, — dela cele mai fine Gete francozesce pana la cele mai eftine, — pe lunga acestea inca si cisme francozesce pentru barbati — pe lunga pretiuri mai moderate.

Locuinti'a: Strat'a Caldarariloru nr. 501.

5—5

Juliu Biró.

Cursurile

la bursa in 3 Ianuariu 1877 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 98	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	10 „ 01 ¹ / ₂	„ „
Augsburg	—	—	114 „ 25	„ „
Londonu	—	—	125 „ 25	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	66 „ 20	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	60 „ 95	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	73 „ 25	„ „
„ „ temesiane	—	—	71 „ —	„ „
„ „ transilvane	—	—	71 „ 75	„ „

Nr. viit. din caus'a serbatoriloru va aparé numai Jolea viitória.